

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 181

Maribor, petek 9. decembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čeku, zas. v Ljubljani št. 11.400
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglašni po tarifni
Oglašni sprejemni tedi oglašni oddelki »Jutro« v Ljubljani, »Priloga« v Ljubljani, »Priloga« v Ljubljani

Revija našega kulturnega dela ob meji

KRASNO USPeli OBČNI ZBOR AGILNE ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV ZA MARIBORSKO OBLAST. TAMBUR. IN PEVSKI KONCERT.

Maribor, 9. decembra.

Včerajšnji občni zbor Zveze kulturnih društev v Mariboru, ki se je začel ob 11. uri v dvorani Narodnega doma, spada brez dvoma med lepe in vspešne dogodke. Iz nič v materijalnem pogledu in z velikim duševnim poletom je ZKD pred dvema letoma začela delovati, storila je mnogo in bo še več, ker duševne sile kulturnih in prosvetnih delavcev so čile in požrtvovalne ter je tudi občni zbor nudil blagodejno sliko velike iniciative.

Iz delovanja ZKD.

Predsednik g. učitelj Skala je po pozdravu zbranih zastopnikov društev, zastopnika velikega župana in prosvetne uprave g. dr. Kotnika, podžupana g. dr. Lipolda s soprogo in zastopnika ljubljanske ZKD g. Berlota, podal sliko kulturnega delovanja in položaja v mariborski oblasti. Kar se tiče sklepov lanskega občnega zbora, je ZKD vse po najboljši moči in volji izvršila ter delovala v pogledu knjižnic, odrov, glasila, članstva, predavanj in za narod važnih akcij. Lani je bilo v Zvezi 186, letos pa že 206 društev, od katerih ima 82 društev lastne knjižnice. 16 knjižnic je Zveza na novo ustanovila ter je organizirala po oblasti več sto predavanj in dala raznim odrom nad 300 iger na razpolago. Publicistična knjižnica se vneto pripravlja, za zbiranje in ohranitev narodnih umetnin se pa snuje tudi narodna galerija. Velika pozornost se bo v bodoče posvečala tamburaštvu.

Znani slovenski tamburaš g. Alojzij Jagodič iz St. Lenarta je zanimivo poročal o tamburaštvu — jugoslovanski narodni godbi in za čim uspešnejši razvoj tega domačega kulturnega in prosvetnega sredstva se je priporočalo marsikaj tudi med debato. Tako je prof. Brolih opozarjal, kako je tamburica širimo Istre budila narodno zavest, učitelj Lukner je povdarjal važnost tamburaških zborov za mladino do 18. let, trgovec Šoštarčič je pa naglašal, da se stori v kulturnem in narodnostnem oziru mnogo dobrega, če se v tamburaške zborre po deželi privabi trgovski naraščaj.

Iz blagajniškega poročila

Je razvidno, da se je denarni promet ZKD povečal. Mestna občina je prispevala enako kot lani. Posojilnica v Mariboru je zvišala svoj prispevek za 1000 Din, ministrstvo prosvete pa ni dalo nič. Od kulturnega dneva je bilo 3260, od kinopredstav, ki jih prireja predsednik Skala, pa 3500 Din dobička. To so glavni dohodki.

O ustanavljanju knjižnic

Je zopet poročal predsednik. Vse knjižnice, ki so bile ustanovljene, se najbolje razvijajo. Sedaj se je nabralo zopet že 60 prošelj za ustanovitev knjižnic. So pa tudi kraji, iz katerih prihajajo žalostna poročila. V primer je služil dopis iz neke vasi, kjer je edina čitalnica v rokah prodajalca žganja in kjer društvo gasilcev služi interesom treh krčmarjev.

Pri proslavi desetletnice ujedinjenja prihodnje leto hoče ZKD podati kulturno sliko mariborske oblasti s posebno razstavo. Društva so dobila navodila za zbiranje statističnih in drugih podatkov, zlasti pa slik, katerih pomanjkanje se vidi v vseh knjigah. Ki obravnavajo življenje in razmere v Sloveniji. Kulturni delavci naših severnih krajev vidijo v

tem veliko potrebo pridobivanja in približevanja slik. Mnogo bi koristilo, če bi listi prinašali slike iz delovanja društev ZKD.

Dosedanji odbor je bil soglasno ponovno izvoljen, na novo pa stopita vanj dva člana vodstva tamburaškega odseka.

Glasbena prireditve.

ki se je vršila popoldne v vseh gornjih prostorih Narodnega doma, je uspela nad vse pričakovanje lepo. Nabralo se je domačega občinstva in tudi posetnikov iz zunanjih krajev toliko, da so bile zasedene vse mize v veliki in spodnji mali dvorani ter tudi deloma galerija. Značilno je, da so bili zastopani predvsem gospodarsko šibki sloji, znatno število je bilo iz delavskih in iz vrst malih nameštencev. Znamenje, da je v teh krogih mnogo razumevanja za uživanje lepe glasbene umetnosti in da privlači zlasti tudi naša domača jugoslovanska godba, tamburica.

Zveza kulturnih društev je na dopoldanskem občnem zboru obširno razpravljala o organizaciji tamburaških zborov po deželi. Popoldne je pa hotela praktično pokazati lepoto tamburaške godbe in so se v to s hvalevredno požrtvovalnostjo angažirali razni tamburaški zbori iz mesta in okolice. Koncert je trajal od 3. do 7. zvečer, menjavali so se razni zbori v nastopih, publika je vztrajala in uživala mile zvoke tamburice.

Nastopili so sledeči tamburaški zbori: Trgovske in obrtne napredne omladine iz Maribora, narodnega delavskega društva »Bratstva« iz Maribora (odrasli in naraščaj), dijaški tamburaški zbor društva »Zvon« na Teznu, tamburaški zbori iz Sv. Antona v Slov. Gor., iz St. Ilje, iz Sv. Trojice in končno združeni tamburaški zbori. Pokazalo se je, da tamburica enako obvladuje melodije narodnih kakor tudi umetnih pesmi. Vmes pa so nastopili s pevskimi točkami: pevsko društvo »Orač« iz Rač, »Luna« iz Krčevine, »Zarja« iz Pobrežja, »Drava« in »Jadran« iz Maribora.

Prireditve sama je dosegla v muzikalnem oziru upoštevanja vredni uspeh. Kar smo slišali, je pričalo o agilnosti teh društev. Aktualno pa postane sedaj vprašanje nadaljnjega razvoja teh društev in oživljanja pevsko-organizatorskega pokreta. O tem bo treba kmalu resno razpravljati.

Po oficijelnem koncertnem delu se je vršila animirana zabava s plesom ob zvokih tamburaške godbe.

Tudi ta prireditev je pokazala neprestano izpopolnjevanje narodnega kulturnega dela. Zveza kulturnih društev v Mariboru je po šele dveletnem obstoju postala močan in uvaževan faktor našega javnega življenja.

Hotel Halbwidl

V soboto dne 10. decembra odprto od 20. ure do 2. ure jutraj

Družinski večerni koncert

Priljubnost za ples. Program velike atrakcije. V nedeljo jutranji in večerni koncert 1839

Prispevajte za spomenik
Kralju Petru v Mariboru

Tragedija nesrečnega zakona

PEKEL V HIŠI. — ŽENA IN HČERKA OBTOŽENI UBOJA.

Maribor, 9. decembra.

Porotna razprava radi umora Žuže Ša v el j iz Gorice v Prekmurju je bila v sredo popoldne končana s smrtno obsodbo starega Čahuka in oproščenjem njegovega sina Kalmana.

Stari je ostal mrko-molčeč do kraja. Sedel je poleg sina kot bi ga vse skupaj prav nič ne brigalo.

Četrta zimska porotna razprava in — tretja o umoru! Prva in druga sta končali z obsodbo v smrt na vešalih, kakšen konec bo vzela današnja?

Državno pravdnštvo obtožuje 25-letno Ivano R a j š p o v o, samsko posestniško hčer in Ivano K l e m e n č i č e v o, 57letno posestnico, da sta 18. avgusta t. l. umorili v Grušovi Jurija K l e m e n č i č a, moža drugo- in očima prvoobtoženke.

V razlogih obtožbe pravi javni obtožitelj, da je bilo zakonsko sožitje med pokojnim Jurijem Klemenčičem in njegovo ženo drugoobtoženko prava slika zakona sovraštva, propadanja in končne propasti. V tej zvezi, ki je trajala celih 37 let, je po navedbi Ivane Klemenčičeve same vladalo medsebojno umevanje borih prvil šest tednov zakona! Vso ostalo dolgo dobo sta si stala nasproti mož in žena kot nespravljiva sovražnika, ki sta zalezovala drug drugega, se sumničila, pretepala, tožarila in skrito ter očitno nadaljevala neizprosno medsebojno borbo. V takih razmerah ni nerazumljivo, če se je pojavila misel na umor soproga, kar je postalo končno kruto dejstvo.

Pokojni Klemenčič je bil robat človek, zlasti v svojih mladih letih. Še bolj nasilna in povsem neženskih lastnosti pa je bila njegova življenska družica, današnja drugoobtoženka. Bila je že kaznovana radi posesti in nošenja orožja — streljanje s puško ji ni bilo nič nenavadnega! Enkrat je bila kaznovana že tudi radi lahke telesne poškodbe na lastnem možu. Lahko si predstavljamo, kak pekel je bil v hiši Klemenčičevi!

Jurij Klemenčič pa se je z leti nekam ugnal in gledal le še na to, da bi bil preskrbljen za starost. Nastala so trenja med njim in ženo radi gospodarskih vprašanj. V teh bojih je imela žena na svoji strani tudi otroke, zlasti prvoobtoženko Ivano Rajšp, svojo nezakonsko hčer, ki je bila rojena v času, ko je služil Klemenčič 4letno ječo radi nekega uboja. Starega niso pustili niti delati, jesti mu niso dali, pač pa ga zmerjali, da noče delati in da zapravlja. Imel je proti sebi vso rodbino, ki se ga je hotela iznebiti na ta ali oni način; včasih celo pravnim putem: lani je žena stavila predlog na preklic svojega moža, v čemur pa ni uspela. V izbiranju sredstev je postala nato vedno manj izbirčna. Takrat je ob neki priliki rekla prvoobtoženka svoji znanki, da je bila le ta v napotju, da ni — Klemenčiča ubila...

Stari Klemenčič je uvidel, kaj se plete proti njemu in je spoznal, da besede o umoru, ki so po naključju neke padle, niso brez podlage. Hotel je ubežati in je vložil tožbo na ločitev zakona. To pa je bila njegova poguba. Z ženo je bil solastnik posestva do polovice. Klemenčičeva je vedela, da

zgubi vse pravice iz ženitovanjske pogodbe, če se zakon loči iz njene krivde. Da pa do take ločitve prav lahko pride, je mogla sklepati iz dejstva, da je imela tekom zakona nezakonskega otroka. Misel na umor soproga ji je prešla v sklep. Obe obtoženki sta se dogovorili, da Klemenčiča o prvi priliki kratkoma odstraniti. To je dala stara Ivana razumeti celo svoji hčeri Mariji, poročeni Rottmann. Oba sina Jurij in Večeslav pa o strahoviti nameri nista bila poučena, ker sta se zdela obtoženkama menda »nezanesljiva«. Stari Jurij Klemenčič je že javno pripovedoval okoli pri sedih, kaj ga čaka doma...

Do katastrofe je prišlo 18. avgusta, o kateri se zagovarjajo stara in mlada Ivana, da sta spravili Klemenčiča v silobranu in ne namenoma na onk svet. Incident da je izzval stari sam, ki je prišel s srpom nad ženo. Med pretepom da ga je hči v samoobrambi s polenom tako težko pobila, da je na poškodbah kmalu nato umrl. Iz izjav nekaterih prič pa sledi, da je zgodba o silobranu iz trte izvita. Obdolženki sta Klemenčiču glavo naravnost zdobili s peterimi udarci polen in mu zlomili tudi roko. Tako obtoženica.

Razprava se vrši pred popolnoma nabito porotno dvorano. Večino avditorija tvori kmečko ljudstvo, ki pozna razmere v hiši pokojnega Klemenčiča v Grušovi. Porotni senat: predsednik dss. Vidovič, votanta dss. dr. Senjor in okr. sodnik dr. Travnar. Obtožbo zastopa prvi državni pravdnik dr. Jančič, zagovarja dr. Novak; izvedenec-zdravnik dr. Zorjan.

Ko prečita zapisnikar avsk. Piškot obtožnico, prične zasliševanje Klemenčičeve. »Ste slišali obtožbo?« vpraša predsednik in odkrije na pulitu postavljeno lobanjo Jurija Klemenčiča, razbito na več krajih. Dvorana zašušlja ob pogledu na »mrtvaško glavo«, Klemenčičeva pa plane v jok in odgovori: »Ja!« Razlaga na dolgo in široko svoje zakonsko življenje in kritični spopad z možem. Pravi, da ni niti najmanj kriva moževi smrti, ker se ga niti dotaknila ni. Kaj pa sta imela Klemenčič in Rajšpova, drugoobtoženka, ne ve. Rajšpova pa izjavi, da je sicer kriva, ni pa imela namena ubiti očima. Vse je bilo storjeno v silobranu. Obe obtoženki sta veliki robustni ženski in nad vse zgovorni. Ob 11.30 je šele pričelo zasliševanje prič.

Razprava je bila ob 12.45 prekinjena za tretjo uro popoldne.

Zakopani milijoni.

V sredo je umrl v Prčanju pri Dubrovniku 66letni posestnik Pero Junak, o katerem se je splošno mislilo, da nima nobenega premoženja. Tri dni pred svojo smrtjo pa je na splošno presenečenje vseh, sporočil svoji rodbini, da je na tem in tem mestu zakopal svojo blagajno, v kateri je velika gotovina v zlatu. In res so po njegovi smrti našli na navedenem kraju veliko železno blagajno, v kateri je bilo zlatega denarja v vrednosti nad milijon dinarjev, skupno premoženje čudaka pa se ceni na več kot štiri milijone. Junak je odšel že kot 14letni deček v Ameriko, kjer je opravljal najtežje posle kot rudarski delavec. Nedavno se je vrnil v domovino in živel skrajno skopuško, kakor da bi ga tla največja revščina.

Sela mariborskega občinskega sveta

BURNO PREPIRANJE MED KLERIKALCI IN SOCIALISTI. — PO KOMISARIJATU DIŠL. — ZIDANJE STANOVA NJSKIH HIŠ SE MORA NADALJEVATI. NEODLOŽLJIVA REGULACIJA MELJA.

Pri seji občinskega sveta v sredo zvečer ni bilo niti ene zadeve brez preprirov med socialističnimi odborniki in prvaki SLS. Zlasti svetnika Bahun in dr. Jerovšek sta dobojevala izredno serijo dvobojev, ki so tekom let postali specialiteta mariborske občinske zbornice. Obiskovalci galerije so najbrž slutili nekaj takega za likof, prišli so v precejšnjem številu in — popolnoma na svoj račun.

Začelo se je z vprašanjem socialističnega kluba glede namestitve mestnih uslužbencev. Na podlagi dveh slučajev se je županu očitalo nastavljanje uslužbencev brez odločevanja občinskega sveta.

Konzorcij za zgradbo žične železnice od Peka na Pohorje je prosil mestno občino za primeren prispevek, povdarja joč, da je to bolj formalnega značaja, da bi se pokazal interes občine za tako podjetje. Konzorcij sam je denarno dovolj močan za vzdrževanje svojega podjetja. Zadeva se je odstopila tajni seji.

Stavbeni urad je stavil nujni predlog za zgradbo stanovanj za šoferje pri garaži. Potrebno bi bilo 856 tisoč Din, pridobilo bi se pa 15 manjših stanovanj. Stroške bi kriil avtobusni promet.

Župan je odgovarjal svetniku Bahunu na vprašanje glede nerešenih prošnji starega mestnega uslužbenca Lamprehtja. Zadeva še vsled tega ni rešena, ker je treba presoditi, za kakšno delo bi bil ta uslužbenec še sposoben. Bahun se s takim odgovorom ni zadovoljil ter je orisal obširnejše silno bedo starega delavca. Pol svojega življenja je delal pri mestni plinarni, sedaj pa samo še njegova žena zasluzi na mesec 100 Din, ker naziža 6 plinskih svetilk. Mož pa ima za poškodbo v svoji službi mesečno nezgodno rento v znesku dveh dinarjev. — »Evo — pogledite si ga!« — zakliče svetnik Bahun, ko se slučajno ozre — »ravno sedajle je vstopil, pa lahko vsi presodite, če je pri takem živem mrliču res potreba dolge mesece razmišljati, za kako delo bi bil še sposoben!« — Zadeva pa se je odstopila zopet odseku.

Nov prepri se razvije, ko dokazuje svetovalec Bahun, da so se pri zadnjem razdeljevanju stanovanj kršili sklepi občinskega sveta. Dr. Jerovšek, ki je bil tedaj referent, odgovarja, da je že od začetka opozarjal na možnost pomot in da je mestni svet dobil tudi pooblastilo za potrebne popravke. Na Bahunovo ugovorjanje, zakliče dr. Jerovšek: »Pa popravljajte vi vse to po volitvah!«

Poročevalec gradbenega odseka predlaga posebno strokovnjaško in odborniško komisijo za proučevanje regulacijskega načrta za magdalensko predmestje in Melje. Sprejme se pa razpis natečaja z nagradami po 20, 15 in 10 tisoč Din za najboljši načrt. Po razlaganju poročevalca, da so načrti za zidanje stanovanjskih hiš pripravljeni, in da se bodo gradile tudi male hišice iz raznih fondov,

zahteva svetnik Bahun načelno izjavo za zidanje stanovanjskih hiš. »Najprej volja, potem drugo. V »Slovincu« je lahko zidati hiše, govoriti je pa treba jasno tudi ob volilni agitaciji.« — Dr. Jerovšku, ki ugovarja, zakliče eden od socialistov: »K velikemu županu ste hodili intrigirati proti gradbenim kreditom.« — Nadaljevanje zidanja stanovanj je bilo v načelu sprejeto.

Za električno podjetje se sklone nabava osebnega avtomobila, potrebnega pri delu in nadziranju na obsežnem omrežju. Sklene se tudi nabava dveh vozov za mestni avtobusni promet in sicer za zvezo Melje—Studenci.

Na predlog poročevalca finančnega odseka se za preureditev Melja odobri kredit od dveh milijonov in najetje posojila iste svote. Posojilo se bo krilo z delom preostanka od davčine na vino in z zastalimi najemninami, ki jih bo moral plačevati vojaški erar, ko dobi občina pravdo tudi v zadnji instanci. Na ugovore proti uporabi sredstev iz gradbenega fonda v druge svrhe, pojasni podžupan dr. Lipold formalno stran pri najetju posojila ter opozori na nujno potrebo kanalizacije. Odsekov predlog se na to sprejme.

Mestno knjigovodstvo je zaprosilo za provizorij za januar in februar. Provizorij je bil soglasno sprejet, prej je bil pa hud prepri župana in dr. Jerovška s socialisti, ki so ironično vprašali, kaj je s proračunom. »Vaš Grčar je kriv, da ga ni« — sta klicala župan in dr. Jerovšek — »toliko je delal za svoj stranko, da ni ugnel napraviti proračuna za šolo.« — »Prazen izgovor! Mestni proračun ne more biti odvisen od šolskega, ki znaša komaj 3 tisoč dinarjev. Za komisarija hočete prositi po volitvah« — so odgovarjali socialisti.

Za preureditev mestnega kopališča bo napravljen nov proračun na podlagi električne kurjave. Dr. Jerovšek je moral tudi ob tej priliki povedati: »Bahun je kriv, da je kopališče tako!« — »Vi ste ga pa hoteli prodati!« — je bil odgovor.

Pri računskih sklepih mestnih podjetij predlaga podžupan dr. Lipold preglednejše sisteme računskih zaključkov. Poročevalec Pfrimer je podal pregled gospodarstva pri plinarni in pogrebem zavodu. Dr. Jerovšek in Bahun sta se kregala radi pogrebnega zavoda, ker je drugi prvemu očital, da je hotel zvišati pogrebne stroške pri nižjih razredih. Dr. Jerovšek je odgovoril, da se nikdar ni mislilo na tako zvišanje, marveč samo na regulacijo tarifov v slučaju pasivnosti zavoda.

Za šeparje se je končnoveljavno določil kot stojišče Vodnikov trg. Občinski svet se je pridružil tudi zahtevi pekov iz mesta, da morajo delovni čas v pekarnah upoštevati tudi oni peki, ki delajo brez pomočnikov in vajencev, da ne bo neenakega konkurenčnega boja.

zamislila v obliki vloma, ki sta ga tudi spretno izvršila, toda slabo prikrila.

Izpovedbe nič zlega sluteče mamice so vrgle takoj sum na policiji dobro znane peka Karla Lindla, ki ga je tudi Hansova mati po predloženih slikah spoznala za tovariša svojega sina. Lindl je priznal, da je ugotovljenega dne odpotoval s Hansom proti jugu, o ostalih ugotovitvah v interesu preiskave oblasti ne dajejo pojasnil. Znano je tudi, da je bil Hansov zločinski tovariš že 4 leta v ječi radi drznega vloma v blagajno nekega dunajskega urada. Lindl in Hans pa sta se spoznala na svedrovski univerzi Karla pri Gradcu. Torej bodo njuna pota in njuna dejanja precej sorodna in ni dvoma, da sta pri vltomu v Mariboru uspeh delila, morala pa bosta deliti tudi kazen, ki bo njuno poznanstvo še bolj utrdila.

Dražba na carinarnici.

Trgovski gremij obvešča svoje člane, da bo jutri v soboto kakor tudi v ponedeljek, vsakikrat ob 9. uri dražba raznega trgovskega blaga.

Mariborski in dnevni drobiž

Stranke.

Ki se obračajo na »Večernik« z raznimi vprašanji ali informacijami, prosimo, da prilože za odgovor vedno znamko ali pa dopisnico, sicer na dopise sploh ne bomo odgovarjali.

Občinske volitve v Studencih.

Prihodnjo nedeljo pade odločitev o nadaljnji usodi v našem delavskem centru. Glavni nasprotniki sedanje socijalistične trdnjave so na eni strani klerikalci, na drugi komunisti. Volilni šlager zadnjih je »samostojna fara«, ki se baje namerava ustanoviti v Studencih, kar bi stalo ogromne vsote. To želijo pristaši SLS in jim baje ne nasprotuje niti sedanj župan g. Kaloh. Zato se pojavljajo razne socijalistične struje, ki ne soglašajo z dosedanjim gospodarstvom. Tudi radi nakupa gostilne »Triglav« je mnenje deljeno. Objektivni opazovalci pa v delovanju sedanjega odbora ne vidijo nikakih nerednosti, nasprotno je socijalistična večina v raznih problemih — proti pričakovanju — pokazala svojo naklonjenost za dobrobit vseh občanov. Zanimivo je, da so bile vložene sledeče 4 liste: 1. Socijalistična: nosilca gg. Kaloh in Pušnik. 2. Gospodarska (napredna): nosilca gg. Ulrih in Belšak (hišna posestnika). 3. Klerikalna in najemniška: nosilca gg. Mlaker in nadučitelj Alt. 4. Komunistična: nosilec g. Zupanc. Klerikalci so uprizorili proti komunističnim kandidatom preiskovalno gonjo, ki pa je bila brezuspešna. Ker je bil l. 1924 postavljen napram socijalistom »Narodni blok«, bo nova grupacija pokazala čisto nove rezultate. Vederemo!

Poskusi z našimi podmornicami v Angliji.

Naši prvi dve podmornici, zgrajeni v Angliji, delata sedaj poskusne vožnje v angleških vodah. Posetili sta že več angleških mest in prinašajo angleški listi o tem obširna poročila. Naše moštvo se je namreč pokazalo kot izredno spretno, ker je moglo že osmi dan po prevzetju samostojno voditi podmornice. Obe vojni ladji prideta v naše vode začetkom januarja prihodnjega leta.

Sneg ... Sneg ...

Prvi sneg, ki je zapadel točno pred tremi tedni, so južne sape kmalu stopile in mesto zaželjenega mraza je nastopilo spremenljivo jesensko vreme. Zadnje dni novembra je pričelo deževati in je polagoma dežilo prav do Marijinega oznanenja. Včeraj pa je termometer zdrsnil navzdol in še predpoldne je začelo snežiti, ne da bi prenehalo. V mestu je do večera na razmočeni podlagi ostalo zelo malo snega, dočim ga je na Pohorju zapadlo v razveseljivo ugodnejših in znatnejših količinah, kar je med smučarji in sankarji zopet dvignilo razpoloženje in utrdilo upanje, da bo vendar pričela željeno pričakovana zimska sezona v pohorskem Chamonixu. — Davi se je nebo malce zjasnilo, vendar najobčutnejša vremenska izprememba ne more do nedelje skvariti ugodne smuke.

Ljudska univerza.

Kakor smo že poročali, priredi operni pevec Fran Neralič v ponedeljek, 12. tm. v veliki kazinski dvorani koncert s sledečim sporedom: a) Parma: »Urh, grof celjski«. Podoknica. b) Zajc: Romanca iz »Zrinjski«. 2. Verdi: »Rigoletto«. Velika arija iz 3. dejanja. 3. a) Gounod: »Faust«. Molitev Valentina. b) Puccini: »Tosca«, arija Scarpia. 4. a) Wagner: »Tanhäuser«, nastop Wolftrama. b) Zvezda večernica. 5. a) Čajkovsky: »Evgen Onjegin«, arija Onjegina. b) Verdi: »Ples mask«, arija Renata. 6. Rossini: »Seviljski brivec«, nastopna arija Figara. Vstopnina običajna; predprodaja na običajnih mestih.

Kolo jahačev v Mariboru

naznanja, da se je po naklonjenosti gg. oficirjev omogočilo otvoriti jahalno šolo in je prva vaja v nedeljo ob 9. uri v jahalnici 32. art. polka. Vabijo se vsi člani, ki se nameravajo udeleževati pouka v jahanju, da se v nedeljo, 11. t. m. ob 9. uri zglasijo v novi artiljerijski vojašnici. Za pouk se plača za vsako uro 5 Din. — Kolo jahačev namerava tudi članicam nuditi priliko za izvežbanje v jahanju in otvoritvi za nje posebno šolo, če se jih prijavi dovoljno število. Pismene prijave naj se naslovijo na Kolo jahačev v Mariboru, art. kasarna.

Akademija trgovskega in obrtnega naraščaja v Mariboru.

V nedeljo, 11. tm. ob 3. pop. priredi nemurna trgovska in obrtna mladina v Narodnem domu svojo redno letno akademijo. Pokazati hoče svojim službodajalcem, uspehe svojega izvenposlovnega zanimanja. Priredila bo lepo igro, tamlurala in nastopila z godbo na lok. Pričakujemo, da bodo trgovci in obrtniki z veseljem prišli na to prireditev svojega naraščaja, ki skrbi za ugled in kulturni razvoj trgovskega in obrtniškega stanu. Tri leta že deluje društvo trgovskega in obrtniškega naraščaja in v vseh treh letih se je le enkrat obrnilo na trgovce in obrtnike za materijelno pomoč. S sredstvi, ki jih je nabralo s svojimi nastopi, se je vzdržalo kljub temu, da nima niti društvene sobe. Vstopnine ni, ker namen te prireditve je, da se stvorijo čim najtesnejše vezi med trgovci, obrtniki in njihovim naraščajem. Prostovoljni prispevki se bodo pobirali. Ako se bo trg. in obrt. stan brigal za svoj naraščaj, lahko mirno zre v lepšo bodočnost.

Čajanka Angleškega krožka

minulo soboto v Vesni je bila povoljno obiskana in je potekla v najboljšem razpoloženju. Profesor dr. Kotnik je v gladko tekoči angleščini predaval o nastanku, zgodovini in znamenitostih Londona. Številne barvne slike je predvajal gosp. Kling. Nato je umetniški trio sestoječ iz g. Emila Perca, gdč. Bodner in g. Bajdeta vzorno izvajal celo vrsto glasbenih točk. Čajanko je aranžirala ravnateljica »Vesne« gospa Rapoc z gojenkami zavoda na priznato izvrsten način in s finim okusom.

Spretna tatvina porcelana razkrita.

V soboto je prispela v Maribor večja pošiljatev porcelanskega blaga, namenjena več mariborskim in celo ptujskim trgovcem. Pri prekladanju in izlaganju blaga na carini pa so privatni delavci zlorabili zaupanje tvež in od 12 zabojev blaga ukradli en zaboj, ter plen razdelili med sabo. Zločin pa ni ostal dolgo prikrit. Še isti večer je stražnik na Pobrežki cesti aretirar sunljivega moškega, ki je nosil težak nahrbtnik. V nahrbtniku so rožljali krozniki in skodelice, katerih izvor zasačeni lopov ni vedel navesti. Na podlagi slučajne aretacije je bila razkrita tatvina, o kateri se ni do takrat še nikomur sanjalo. Zasišanje aretiranca je dalo povod za aretacijo dveh sotrudnikov, ki so dali prepeljati poln zaboj na stanovanje Ivana J., kjer so si razdelili blago. Pri tatvini sta sodelovala tudi Anton Ž. in Ivan P. Po policijski preiskavi bodo vsi oddani sodišču. Okradene tvrdke ne bodo utrpele nobene škode, ker je vse po kradeno blago zaplenila policija, predno so ga utegnili razpečati.

Poskušen samomor.

V sredo ob 20. zvečer je Roman V., predno je prišel na dravsko brv, opazil na brvi neko žensko, ki je v samomornem namenu hotela preplezati ograjo. Ko se ji je neznanec približal in jo prijel za roko, da ji namero prepreči, se mu je s silo izvila iz rok in v skoku planila čez ograjo v Dravo. Za trenotek so jo valovi pokrili, nato pa se je zopet prikazala na površju in z močnimi kretnjami spretno plavala kakih 150 m ob bregu, nakar so jo z drogom potegnili iz mrzle vode. Pri zasišanju je priznala namen samomora, ni pa hotela navesti vzroka.

Policijski drobiž.

Poleg 5 aretirancev je bilo na policijo privedenih več oseb odgonskim potom, vloženih pa je bilo 18 prijav, radi najrazličnejših prestopkov. — Sam se je javil policiji Emerih Potočnik iz Maribora, ki ga zasleduje sodišče v Sremski Mitrovici radi zločina tatvine, ki jo je izvršil že pred štirimi leti pri svojem službodajalcu. — Aretirana je bila 19letna Jožefa Krušič radi tatvine, ki jo je izvršila pri svojem varuhu, kjer je stanovala več dni. Sinoči jo je policija izsledila in oddala sodišču.

Starešinska zveza »Triglav« v Mariboru

sklicuje izreden občni zbor na ponedeljek dne 19. decembra v gostilniških prostorih Narodnega doma v Mariboru ob 8. uri zvečer. Dnevni red: Izprememba pravil. — Odbor. —

Drugi svedrovec — sokrivec Armanda Hansa aretiran

Na podlagi točnih podatkov in izčrpnih ugotovitev mariborske policije, so dunajske varnostne oblasti nadaljevale zasledovanje v svojem območju, kamor so vodile sledi tajinstvenih zločincev. Dunajski kriminalni organi so imeli uspeh in posrečilo se jim je izslediti drugega komplica — svedrovca strokovnjaka — v osebi Karla Lindla, pekovega pomočnika iz Strebersdorfa, XXI. okraj (Floridsdorf). Dunajska policija je s pomočjo informacij ugotovila, da je Armand Hans, ki tiči v mariborskih zaporih, odpotoval z Dunaja dva dni pred izvršenim zločinom na Koroški cesti v pekarni Karla Robausa. Hans je stanoval na Dunaju pri materi, hišnici v IX. okraju, Grüne Torgasse 33, odkoder je po usodnih materinih izpovedbah odšel z nekim tovarišem, pekovskim pomočnikom iz Strebersdorfa, iskat dela in zaslužka na Madžarsko. Delo in zaslužek sta si svedrovca

Uspehi in nevarnosti misijonarjev

IGRALCE SPREOBRAČA IN POSTANE SAM IGRALEC. — MED PARIŠKIMI BERAČI.

Nedavno so listi poročali o neki italijanski nuni, ki je prevzela važno in nevarno delo za odsek Lige narodov, ki zasleduje trgovino z dekleti. Požrtvovalna nuna je obiskala nešteto zločinskih breznic, ter se je na ta način izpostavljala podobnim nevarnostim, kot misijonarji med divjimi pogani. Če bi jo bili zločinci spoznali, bi ji bila strašna smrt gotova. Redovnica je pa imela srečo, v roke pravice je izročila mnogo zločincev in še več ubogih žrtev je rešila strašnega zla.

So pa misijonarji, ki nimajo sreče. Povodom uspehov italijanske nune navaja sedaj pariški list »Oeuvre« nekaj značilnih in zanimivih primerov ponesrečenih misijonarjev. Tako je bil v Parizu neki moralist, ki je spisal je več knjig o nemoralni igranju in stav. Da bi v svrhu spreobračanja soljudi nevarnosti igranja še bolj spoznal, se je nekega dne pojavil sam na dirkališču ter se tam od znancev natančneje še informiral, kako se vršijo stave in kako pride do nevarne igralske strasti. Stave in igre je pa tako temeljito spoznal, da se še danes potika po igralnicah in dirkališčih. Iz apostola je postal žrtev igralske strasti.

Iz Amerike je prišel v Pariz silno vnet bojovník proti alkoholizmu, da bi Parižanom predaval o nevarnostih alkohola. Grešno življenje po krčmah je pa hotel osebno preštudirati in ne-

kega jutra so ga policisti našli v cestnem jarku. Bil je pijan ko muha in ostanke svoje zgovornosti je uporabljal v proslavo alkohola. Ameriški konzulat je imel dosti truda s potlačitvijo cele zadeve.

Par let pred vojno je hotel neki novinar izčrpno opisati življenje pariških beračev. Preoblečen v berača in kruljevca — enkrat brez roke, drugič slep, potem zopet gluha — se je sam potikal naokrog, da bi spoznal vse sleparije beraških postopačev. Po osmih dneh vnetih študij ob cerkvenih vratih in po drugih shajališčih beračev je izginil brez sledu. V redakciji ga niso več videli. Ostal je pri novem poslu, ker je uvidel, da se z beračenjem več zasluži, kakor pa z novinarstvom. Svoje novo znanje je hotel izkoristiti. Mogoče ima danes že vilo, kar je pri novinarjih silno redek slučaj — vsaj pri onih, ki samo pišejo.

Ker se je redovnica maskirala v trgovko z dekleti, se po mnenju pariškega lista lahko tudi tu pokažejo kočljive strani vseh uspehov. Če bo policija v Ženevi ali v Marseille-u hotela zapreti kako sumljivo zapeljivo deklet, se prav lahko zgodi, da se ženska užaljeno in ogorčeno odreže: »Kaj pa mislite? Jaz sem vendar nuna, ki iščem gojenke za samostan.« In policist se bo še lepo opravičil.

Leleči sanatorij

VPLIV ZRAČNIH VIŠIN NA DIHALNE ORGANE.

V »Deutsche medizinische Welt« zagovarja dr. med. et phil. A. H. Kettner idejo, naj se bolniki z bolnimi dihalni zdravijo z vožnjami na aeroplanih v zračnih višinah 3000 do 4000 metrov ter opozarja na nekatere tozadevne poizkuse.

Znano je, da je zdravniška veda danes še brez vsake moči napram dušljivemu (oslovskemu) kašlju, ki povzroča otrokom tako hude in dolgotrajne muke. Vsa zdravila so brez uspešna in deluje na bolnika blažilno le sugestivna zavest, da je v zdravniški oskrbi, da je zdravnik, ki mu zupa, v njegovi bližini in da vživa zdravila, ki so po zdravnikovem zahtevanju uspešna.

Dr. Kettnerja je poklical k družini neki tvorničar aeroplanov v Nemčiji; kar trije otroci so mu naenkrat oboleli na hudem dušljivem kašlju. Zdravnik je skušal na njih vsa sredstva, ki jih za ta slučaj stavi veda na razpolago, toda bilo je vse zaman. Prišla mu je pa ideja, naj oče dva starejša otroka, 6 in 9letni deklici, vzame s seboj na aeroplan; domneval je namreč, da bi mogla nagla izprememba zraka, manjši zračni pritisk in manjša količina kisika ugodno vplivati na bolezen. Takoj po prvem poizkusu, ki je obstajal v dveurni vožnji v višini 4000 m, se je pokazalo znatno izboljšanje zdravstvenega stanja pri obeh otrokih. Po naslednjih dveh vožnjah, ki sta enako dolgo trajali in si sledili vsakokrat po dvodnevnem presledku, je bolezen popolnoma izginila, dočim se je tretji otrok, ki bi radi prenežne mladosti ne bil prenesel tako naporenega zdravljenja, moral mučiti nekaj tednov, dokler bolezen tudi pri njem ni ponehala po običajnem poteku.

Dr. Kettner sklepa: navadna izprememba zraka, ki učinkuje pri tej bolezni vedno blagodejno, zahteva kar več tednov, je združena z dolгим trpljenjem in različnimi sitnostmi in velikimi izdatki. Temu nasproti stoji trikratna vožnja v aeroplanu po dve uri, razmeroma majhen izdatek, nič sitnosti in takojšnje ozdravljenje.

Vprašanje je, nadaljuje zdravnik, ne učinkuje li taka nagla in radikalna izprememba zraka blagodejno tudi na neakutne, torej kronične, stare bolezni na dihalih? Ne bi se li dali odpraviti tem potem tudi stari bronhijalni katarji, ki kljubujejo vsem metodam in zdravlilom? Tudi kronični nahod bi se morda dal na ta način izlečiti. Veliko ulogo igra namreč pri tem načinu

zdravljenja nenadnost izpremembe zraka. Človek, ki se povsena na visoko goro, le polagoma prehaja v višje zračne plasti in se med potjo nekako postopoma in polagoma aklimatizira, dočim se pri dvigu z aeroplanom poletom izvrši izprememba zraka v najkrajšem času.

Nadaljni poizkusi s tem sredstvom bodo morda pokazali nove smernice zdravljenju dihalnih organov, morda celo tuberkuloze.

Moda v letah

Ameriški časopisi objavljajo zanimivo dogodbico, ki je značilna za žensko dušo. Kaznjencem belforskih ječ je dovoljeno čitanje časopisov in revij. Kaznjence s posebnim zanimanjem prebirajo modna poročila, kajti neobhodno potrebno je, da so informirane o modnih izpremembah za slučaj odhoda iz zaporov. Ko so jetnice, ki so bile že več let v ječi, ugotovile, da se nosijo zunaj vedno krajša krila, so se sporazumele in zaprosile jetniško upravo, da se jim dovoli poprava njihovih toalet v skladu z izpreminjajočo se modo. Doslej je bilo strogo prepovedano, da bi se na jetniških uniformah sploh kaj izpremenilo. V isti obleki, ki so jo sprejele na dan nastopa kazni, so tudi zapuščale ječo. Seveda se pri tem ni moglo paziti in ozirati na modne izpremembe v javnem življenju. Ravno ta strogost je bila jetnicam, zlasti mladim, zoprnejša in povzročala več bolezni kot kazen sama. Vendar niso samo ameriške jetnice tako modno razpoložene. Sotrudnik »Petit Journala« pripoveduje, da je nekoč dobil dovoljenje za poset francoskega zapora, v katerem so bile samo ženske — »znamenite« zločinke. Predstojnica jetnišnice pa je posetniku pripovedovala, da je kaznjencam največja muka, ako se morajo razen pred jetniškim personalom kazati v svojih jetniških, ostudno sivih haljah, tudi pred drugim občinstvom. Zato ga je prosila, naj bo pri pregledovanju ječe obziren. V resnici se kaznjence niso sramovale kazni, vse pa je bilo sram radi neokusnih, nemoderanih toalet.

V Angliji so pazniki neke jetnišnice zgodaj zjutraj opazili, da je večina kaznjencev pudranih. Zaman je preiskava ugotavljala, odkod izvira dišeči prašek. Bile so namreč popolnoma izolirane od sveta. Končno so nekega dne izsledili, kako so jetnice strgale apno z zida in si ga spretno nanašale na lica.

Mariborsko gledališče

Petek, 9. decembra. Zaprto.

Sobota, 10. decembra ob 20. uri »Madame Butterfly« ab. C.

Nedelja, 11. decembra ob 20. uri »Logarjeva Krista«. Prvič. Navadne operne cene.

»Logarjeva Krista«. Ta lepa in priljubljena opereta se vprizori letos prvič v nedeljo, 11. decembra zvečer. Veljajo navadne operne cene. Že prihodnji teden pa bo premijera operete »Takrat v starih časih«, ki obeta biti letošnji slager.

Puccini: Madame Butterfly. Ta popularna opera, ki se je v lanskem sezoni uprizorila devetkrat, je sedaj spet prišla nanovo naštudirana na oder. Dosegla je pri prvi predstavi, v torek, nad vse zadovoljiv uspeh. Zasedba, režija in muzikalno vodstvo je bilo kakor lani, le v vlogi kneza Jamadorija je nastopil g. Skrbnišek in kot stric Bonzo g. Stankovič. V izvedbi bi samo še podčrtali dobro označeno in dosledno izvedeno glavno vlogo Butterfly po g. Burjevi. Sicer pa o ostalih vlogah ni poročati nič bistveno novega. Obisk gledališča je bil dober in potek predstave vseskozi dober.

H. D.

Prireditve Ljubljanskega velesejma 1. 1928

Upravni svet je na svoji zadnji seji sestavil program prireditve v letu 1928. Iz tega načrta bo razvidno vsem gospodarstvom in kulturnim krogom, da se Ljubljanski velesejem vedno bolj razvija in da so zasnutki od leta do leta širokopotežnejši in postavljeni na obsežnejšo bazo.

VIII. mednarodni vzorčni velesejem se vrši od 2.—11. junija 1928 torej ob času, ko se baš razvija kupčija na veliko za jesensko sezijo, na malo pa za spomladansko in poletno. Junij je za Ljubljano eden najlepših mesecev v letu. V petih razstavnih paviljonih se bo namestil mednarodni vzorčni velesejem t. j. industrija, obrt in trgovina. Poseben oddelek bo tvorila razstava avtomobilov. En paviljon se bo uporabil za gostilničarsko, hotelirsko in kavarniško razstavo, zvezano eventuelno s tujsko-prometno razstavo in pokušnje odprtih vin v sodu. V ostalem paviljonu bo nameščena higijska razstava.

Med velesejemom, t. j. dne 6. 7 in 8. junija je predviden srednjeevropski gostilničarski kongres v Ljubljani, ki ga organizira Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani.

Posebne oddelke velesejma bodo tvorile reprezentativna razstava francoske industrije, češki oddelek in specialna mizararska razstava. Upamo, da prihodnje leto pritegnemo h sodelovanju tudi celokupno tekstilno industrijo, ki se zadnja leta nenavadno hitro in uspešno razvija.

Pokrajnska razstava se bo vršila od 1.—10. septembra 1928. Razstava bo imela predvsem agrarni značaj, zastopana pa bo tudi kultura, telesna higijena in avstrijska industrija in obrt.

Predvideno je, da priredi v dveh ali treh paviljonih Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani prilikom 160-letnice njenega obstoja, veliko »Jubilejno kmetijsko razstavo«, ki bo obsegala sadjarstvo, zelenjadarstvo, čebelarstvo, mlekarstvo in sirarstvo, vinarstvo, kmetijske stroje, razstavo konj in govedi, razstavo perutnine in malih živali ter kmetijsko-strokovno-poučni oddelek. V enem paviljonu bodo razstavljeni izdelki avstrijske industrije in obrti, ki pri nas še ni zastopana, ali je nedovoljno razvita. To bo prva tovrstna avstrijska reprezentativna razstava na Balkanu.

V enem paviljonu bo nameščena Higijska razstava, ki bo, popolnoma pregrupirana, gotovo vzbujala staro zanimanje vsega ljudstva.

Nadalje je projektirana razstava izloženih oken, književna razstava, revija slovenskih narodnih noš, konkurenca slovenskih harmonikarjev, razstava ptic iz Slovenije in event. tudi ribarska razstava.

To so samo obrisi obeh prireditve v letu 1928, ki bosta, zvezani z raznimi drugimi privlačnimi razstavami in prireditvami, gotovo vzbujali enako, če ne večje zanimanje kot dosedaj na celim balkanskem polotoku in še daleč preko naših meja.

Sport

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Drevi ob 20. (8.) uri gimnastične vaje vseh oddelkov v Cankarjevi meščanski šoli. Udeležba obvezna. — Načelnik.

Sokolstvo

Sokoli - smučarji! V soboto ob 8. uri zvečer sestanek v društveni sobi, Narodni dom. Udeležba s smučkami obvezna!

Skromno mnenje zločinca o zločinu

Pred tedni so našli na cesti v bližini Londona truplo redarskega podčastnika Gutteridgea. Bil je na zverinski način umorjen. Skozi obe očesi mu je zločinec prestrelil lobanjo. Najboljši detektivi Scotland Yarde so pri čeli preiskavo, da razjasnijo zagonetni umor, ki je vzbudil pozornost v javnosti in razburjenje med londonskimi zločinci, ki so v številnih pisemih, naslovljenih na policijo, zavračali krivdo in se celo zgražali nad načinom izvedbe zločina. Več zločincev je celo policiji ponudilo sodelovanje z obljubo, da bodo, čim najdejo kako sled, obvestili policijo. Sotrudnik nekega londonskega časopisa pa je prišel na originalno misel in intervjuval znanega mednarodnega zločinca Yohna Murphya ter doznal njegovo mnenje o tajinstvenih zločincih. Murphy je izjavil kot strokovnjak sledeče: »Gutteridgea niso umorili navadni razbojniki ali tatovi. Skoraj gotovo je postal žrtev maščevanja. Profesionalni banditi cenijo policijo kot nasprotnika in se ne maščujejo. Morilci pa so temu podčastniku vzeli iz žepa njegovo beležnico in mu stlačili med prste nalivno pero, kar dokazuje, da je bilo vse natančno premišljeno. Gotovo je, da redar ni mogel v noči beležiti zapiske. Umor je bil izveden s popolno hladnokrvnostjo.

Anglež — gentleman

Angleži so znani povsod glede precizne natančnosti in korektnosti, ki je Francozi ne upoštevajo preveč resno, kar dokazuje tudi sledeča anekdota, ki jo pripoveduje pariški pisatelj Henry Beraut: »V neki večerni vlak, ki odhaja iz Londona, je vstopil potnik, na katerem se je jasno odražal vpliv zaužitega whyskija. Kljub temu si je našel udoben prostorček v kupeju. Toda, nista minuli niti dve minuti, vrata se odpro in vstopi drug neznanec, ki je bil tudi malce razgret. Kot njegov prijatelj, ki je vstopil pred njim, je tudi on želel, da se njegovo stanje ne opazi in je mirno zavzel prostor v nasprotnem vogalu. Ko je vlak prevozil že precejšen del poti, vpraša prvi gospod sopotnika: »Pardon. Ali mi lahko poveste, koliko je ura?« Ogovorjeni ni dolgo iskal po žepih. Potegnili je dozo za cigarete, pogledal pobožno v inicijale monograma in odgovoril, ne da bi jecljal: »Čemu ne, gospod, danes je četrtek.« Prvi gospod se je korektno zahvalil s skromnim poklonom in dejal resno premišljajoč: »Četrtek?... Saj to je vendar postaja, kjer moram izstopiti! Hvala vam.« — Nobeden od obeh, zaključuje pisec, se ni zavedal, da je govoril nezmišelnost in oba sta bila prepričana, da sta se obnašala kakor korektna Angleža.

Pomladitev z magnetizmom.

Dr. Maks Kohorn je imel na Dunaju pred dnevi jako zanimiv govor, v katerem je med drugim razpravljal tudi o zdravljenju s pomočjo magnetizma, pred vsem v zvezi s pomlajevanjem. Predavanje, ki je vzbudilo splošno zanimanje, je imelo naslov »Obuditev življenskih moči«. Vsa dvorana je predavateljevim izvajanjem sledila z napetostjo. Dokazoval je na podlagi praktičnih ugotovitev, da temelji magnetična metoda na sugestivnih vplivih, ki se jih lahko uporablja le pri pojavih nerboze. Govoril je tudi o drugih ugodnih vplivih zdravilnega magnetizma in žel obilo pri-

Maksim Gorki:

Otroška leta

53 Poslovenil dr. I. D.

Ko se spominjam teli svinčenih gnusob divjega ruskega življenja, se vprašam včasih: ali je vredno govoriti o teh rečeh? In z novo trdno uverjenostjo si odgovorjam: vredno je, kajti — to je živa, podla resničnost, ki še do današnjega dne ni izginila. Ta resničnost, ki jo je treba poznati do korenin, da bi jo tudi s koreninami izruval iz spomina, iz človeške duše, iz vsega našega življenja, ki je tako težko in sramotno.

In še drug, bolj trden vzrok je, ki me sili, da opisujem te gnusnosti. Četudi tako odvratne, četudi nas tišče in ubijajo toliko prekrasnih duš, — je ruski človek vendar toliko zdrav in mlad po duši, da jih zmaguje in jih bo zmagal.

Ne samo zaradi tega je presenetljivo naše življenje, ker je v njem tako rodovitna in mastna plast vsakršne živalske podlosti, ampak zaradi tega, ker skozi to plast zmagovito poganja jarko, zdravo in ustvarjajoče, raste človeško dobro ter budi neporušeno upanje na naše prerojenje k svetlemu, človeškemu življenju.

XIII.

Zopet sem pri dedu.

»Kaj je, razbojnik?« me je sprejel in udaril z roko po mizi. »Nu, sedaj te jaz ne bom več redil, naj te redi

babica!«

»Saj ga bom«, je rekla babica.

»Kakšna težava pa je to?«

»Kar redi ga«, je kričnil ded, toda isti hip se je pomiril in mi pojasnil:

»Sedaj sva si vse porazdelila, vsak živi zase...«

Babica je sedela pri oknu, hitro pletla čipke, — veselo so pokali kljeklji, kakor zlat jež je blestela na pomladnem solncu blazinica, gosto posajena z medenimi bučkami. In babica je bila sama kakor zlita iz medi — tako nepremična! Ded pa se je še bolj posušil, zgubančil, njegovi rdeči lasje so posiveli, mirna važnost njegovega gibanja se je umaknila goreči prizadevnosti, zelene oči so postale motne in so gledale prezirljivo. Smeja se mi je pripovedovala babica o delitvi premoženja med njo in dedom: dal ji je vse lonce, sklede, vso posodo in rekel:

»To je — tvoje, za naprej ne spraviš ničesar več od mene.«

Nato ji je pobral vse stare obleke, nakit, kožuh iz lisičjih kož, prodal vse skupaj za sedemsto rubljev, denar pa je izposodil svojemu krščencu judu, ki je prodajal sadje, na obresti. Nazadnje je postal skopuh in je izgubil ves sram; šel je k vsem svojim starim znancem, ki so bili njegovi tovariši v cehu, k bogatim trgovcem in jim tožil, češ, da so ga upropastili otroci, ter jih prosil podpore. Izrabljal je to s svojo važnostjo, dajali so mu mnogo, velike bankovce; maha-

je z bankovcem babici pod nosom, se je bahal ded in jo zbadal, kakor otrok:

»Ali vidiš, neumnica? Tebi še stotinko tega ne bi dali!«

Nabrani denar je dal na posodo svojemu novemu prijatelju, dolgemu in plešastemu krznarju, ki so ga v predmestju imenovali Klista, in njegovi sestri — kramarici, debeli, rdečelični babi, ki je bila temna in sladka kakor med.

Vse v hiši je bilo strogo razdeljeno: en dan je pripravila obed babica iz tega, kar je kupila za svoj denar,

drugi dan je nakupil jedi in kruha ded in vsak dan so bili obedi pri njem slabši; babica je kupovala dobro meso, — on pa vampe, jetra, pljuča, želodec. Čaj in sladkor sta hranila vsak za sebe, kuhala čaj v eni posodi in ded je v skrbih govoril:

»Stoj, počakaj — koliko si vrgla čaja na vodo?«

Vsul si je čaj na dlan, ga natančno preštel in dejal:

»Tvoj čaj je drobnejši od mojega, — to se pravi, da ga moram dati jaz manj, ker je debelejši in se bolj nakuha.«

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Žanitev, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Na hrano in stanovanje.

sprejemem dva gospoda. Več po dogovoru. Vojašniška 10. Gostilna Klanjšek.

1876

Oddam takoj

prazno sobo gospej ali gospodični, ki mi plača za 3 mesece naprej. Tattenbachova 16. III. Florian.

1885

Otroka

sprejemem v dobro oskrbo. Tattenbachova 16. III. Florian.

1886

Dva dijaka (inji)

se sprejme na stanovanje. Naslov pri upravi.

1884

Skisane zeljate glave

za sarmo priporoča M. Berdajs, Trg Svobode.

1774

Velika zaloga kuhinjske posode.

Vsaki gospodinjici znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, la. aluminijevo, litoželezno, postekleno, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valarje, likalnice, razne oblike za pecivo, kutile za spečarijo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krompir, samovare »Phöbus« in druge vrste, škafe, lonce za kuhanje perila in perilnice, jedilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krožnike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene robe. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. —

15.a

Ivan Kravos

Aleksandrova 13 Maribor Slomškov trg 6

Opreme in potrebščine za konje, potni kovčki, torbice, usnjati izdelki, gamaše, ovratniki in nagobčniki za pse itd. 1964

GONILNI JERMENI!

V priznано dobri

kvaliteti in izredno nizkih cenah nabavite vaše zimske potrebščine kakor velourje, kamgarne, doubl-sukno, parhente in drugo manufakturno blago edino le pri trvdki

1585

J. Preac, Gl. trg 13

MARIBOR

Pletene

veste, jopice, puloverje, volneno zimsko perilo za gospode, najlepše češko in angleško blago v vseh modnih barvah za moške obleke in razno drugo manufakturno blago nudi v lepi izbiri in po znano solidnih cenah manufakturna trgovina

M. FELDIN :: MARIBOR GRAJSKI TRG 1 VETRINSKA ULICA

Državni in drugi nastavljenici imajo znaten popust!

KAVARNA JADRAN

v soboto in nedeljo pri normalnih cenah

KONCERT

Ne samo nizke cene

ampak tudi kvaliteta blaga, ki ga kupite v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor Aleksandrova cesta 13

Vas zadovolji v vsakem oziru.

1697

Na zalogi je največja izbira najnovejšega blaga za moške in ženske obleke, plašče in perilo. Izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke. Najnovejši kroji in zelo nizke cene. Postrežba točna in solidna.

Najprimernejša božična darila

kupite najceneje pri trvdki ANICA TRAUN Grajski trg 1. 24a

Gostilna „Pri zelenem vencu“ (preje Schrey) Danjkova ul. 10 v soboto in v nedeljo domače

koline

Z dobrim pekrskim in dalmatinskim vinom ter svežim Union pivom priskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča K. Prinčič, gostilničar 1887

Naiboljši podplati

se dobijo samo pri

Arminu Ellingerju Kralja Petra trg 9

1758

Pisarniške potrebščine

najboljše kvalitete kupite le pri

Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11 Vse tiskovine po naročilu.

1125

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, ezenonega kisa; čaj v zavitkih in odprt dobite po ugodnih cenah v trgovini

JAKOB PERHAVEC - MARIBOR - GOSPOSKA 19

NA DROBNO IN DEBELO

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

POSTREŽBA TOČNA